

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Подобност теме и кандидата – Александра Б. Гајовић за израду докторске дисертације

Одлуком 05-01 број 3/112-8 научно- наставног већа ФОН-а од 07.09.2022. године, именовани смо за чланове Комисије за оцену подобности теме и кандидата Александра Б. Гајовић за израду докторске дисертације и научне заснованости теме:

„ РАЗВОЈ ДИГИТАЛНЕ ПЛАТФОРМЕ ЗА ЕКОЛОШКУ ЕДУКАЦИЈУ СТУДЕНАТА У СКЛАДУ СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА И ЕВРОПСКИМ ЗЕЛЕНИМ ДОГОВОРМ “

На основу материјала приложеног уз Захтев кандидата, Комисија подноси следећи

РЕФЕРАТ

1. Подаци о кандидату

1.1. Биографски подаци

Александра Гајовић, рођена је 1989. године у Ужицу. Основну и средњу школу завршила је у Ариљу. Дипломирала је на Техничком факултету у Чачку, Универзитет у Крагујевцу, 2012. године на смеру „Индустријски менаџмент“. Мастер академске студије завршила је на Факултету техничких наука у Чачаку, 2013. године са просечном оценом 9,83 одбравивши рад са темом „Утицај микро и макро окружења на пословне перформансе предузећа“. Оба рада одбранила је под менторством редовног професора др Мирослава Радојичића. У току студија била је део такмичарских тимова на студенстком такмичењу „Менаџеријада“ у квизу знања. Током студирања радила је као PR и Event менаџер студентске организације. Докторске студије на студијском програму Менаџмент уписала је школске 2019/2020. године на Факултету организационих наука у Београду.

Прво радно искуство стекла је као саветник у Националној служби за запошљавање, затим као менаџер компаније БМД д.о.о.. Од 2014. до 2020. године активно се бавила научно-истраживачким радом у сарадњи са професорком са основних студија када је постала део „Доситеј“ базе младих научника истраживача Министарства просвете и технолошког развоја.

Учествовала је у програмирању јавног здрвља Републике Србије у III и IV фази у сегменту животна средина, на позив Сталне конференције градова и општина. Затим је 2021. године ангажована у Сталној конференцији градова и општина као експертски сарадник на истраживању локалних потенцијала људских ресурса у области заштите животне средине, у

оквиру реализације Програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу придруживања ЕУ“.

Од 2021. године члан је локалног Одбора за унапређење и заштиту животне средине Општинске управе Ариље, у оквиру кога је учествовала и доприносила одлукама у својој заједници. Одлуке су се тичале пратећих еколошких изазова. У децембру 2021. године организовала је акцију „Посади свој хлад“ којом је посађено 100 садница дрвећа у овој Општини.

У априлу 2022. године учествовала је на Националном урбаном форуму на радионици „Млади и урбани развој“, као део радне групе која је дискутовала о променама закона где млади могу активно дати свој допринос.

Крајем априла 2022. године одржала је своје прве ауторске семинаре за жене и девојчице из руралних средина, о њиховом доприносу према животној средини на пројекту Агенције Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена (UN WOMAN), Канцеларије Повреника за заштиту равноправности Републике Србије, Центра за унапређење безбедности жена у Србији и Амбасаде Шведске. Семинари су одржани у оквиру III фазе пројекта за Унапређење положаја жена у Србији.

Одржала је неколико ауторских предавања. У децембру 2019. године, на Конференцији „За природу заједно“, „Едукација ученика основних и средњих школа и студената о селекцији примарног отпада и заштити птица“ одржала је панелно предавање на Факултету техничких наука у Чачку - „Примена става и приступа важности екологије на основу учења“. У фебруару 2022. године, на Факултету организационих наука у Београду, одржала је предавање „Екологија и позиција младих у јединицама локалних самоуправа“ за студенте мастер студија на предмету „Пројектни менаџмент“. Исто предавање одржала је и за гостујуће студенте из Литваније и са Исланда који су похађали курс „Пројектовање и одрживо управљање пројектима“. У мају 2022. године одржала је предавање у средњој школи „Свети Ахилије“ за ученике прве године гимназије, под називом „Животна средина, позиција и допринос младих у јединицама локалних самоуправа“ на позив гимназијске наставнице.

1.2. Стечено научноистраживачко искуство

Школске 2019/2020 године, Александра Гајовић је уписала докторске студије на Факултету организационих наука у Београду, студијски програм *Менаџмент*. Током досадашњих студија, положила је све планом и програмом предвиђене испите са просечном оценом 9,67.

- Менаџмент људских ресурса - одабрана поглавља 10 ESPB
- Маркетинг и односи с јавношћу - стратешки приступ 10 ESPB
- Стратегијски финансијски менаџмент 10 ESPB
- Методологија научних истраживања 10 ESPB
- Организација пословних система 10 ESPB
- Животна средина, здравље и сигурност 10 ESPB
- Квантитативни модели и методе у менаџменту 10 ESPB

- Стратегијски менаџмент 10 ESPB
- Стратешко управљање пројектима 10 ESPB

Кандидаткиња је одбранила приступни рад под називом „Развој дигиталне платформе за еколошку едукацију младих у складу са стратегијама Европског зеленог договора“ и остварила 30 ESPB. Укупно је остварила 120 ESPB са просечном оценом 9,67.

Списак објављених радова

Током досадашњег научно-истраживачког рада Александра је објавила више радова у земљи и иностранству и учествовала на више међународних и домаћих скупова и конференција.

Радови објављени у часопису међународног значаја:

1. Nikolić, N., Zečević, M., & Gajović, A. (2020). Управление качеством в экологии (Искушения в Республике Сербской), Международный научный журнал, Инновационная наука, ISSN 2410-6070, No3/2020, UDC 001, Журнал размещен в международном каталоге, No 3/2020, Россия, pp. 24-32. Српски превод рада: Управљање квалитетом у екологији (Изазови у Републици Србији)
2. Nikolić, N., Gajović, A., & Paunović, V. (2015). Human resources of local governments as motivators of participation of businesses and citizens in protecting of environment, Научно-издательский центр Аэтерна, Международный научный журнал Инновационная наука, Россия, №12/2015 ISSN 2410-6070, pp11-17.

Радови у часопису националног значаја:

1. Nikolić, N., Ćurčić, S. & Gajović, A. (2016). Human resources of local government of the Republic of Serbia in waste management, Management, innovation and Development Society, Invent, Jurnal for Sciences and Engineers, Management, Inovation, Development, Zrenjanin, Serbia, Vol. 11, No. 1, ISSN 1452-8800, UDK 005, pp 5-8.

Рад у зборнику симпозијума међународног значаја:

1. Markovic N., Nikolic N., Gajović A., Dragasevic A. & Zecevic M. (2020). The impact of global change on consumer preferences of the Moravica District, Proceedings V International scientific conference, VOLUME II “BUSINESS. SOCIETY” Borovets, Bulgaria, ISSN 2535-0005(PRINT), ISSN 2535-0013 (ONLINE)

Радови у зборницима симпозијума националног значаја:

1. Gajović, A., Lubura Babić, T. (2022). Pametni gradovi kao budućnost i doprinos zelenom dogovoru. XIV Naučno-stručni skup sa međunarodnim učešćem „Pametni gradovi i integracija tehnologija četvrte industrijske revolucije 4.0“. Udruženje inženjera Beograda. Beograd. pp. 34-42.
2. Gajović, A. (2020). Employee greening through the green and IT innovations, 6th International scientific & professional conference, Innovation as the initiator of the development, Belgrade, pp. 49-56.

3. **Gajović, A.** (2020). The influence of digital technologies on the ecological awareness of the Y and Z generation, Symorg2020, XVII International symposium, University of Belgrade, Faculty of Organizational Sciences Belgrade, pp. 572-577.
4. **Gajović, A. & Ćurčić, S.** (2016). The use of forest fruits as one of the factors of the quality of human life, 1 st International conference on Qulaity of Life, Center for Quality, Faculty of Engineering, University of Kragujevac, ISBN: 978 - 86 - 6335 - 033– 5, pp. 195-200.
5. Nikolić, N., & **Gajović, A.** (2015). Additional education in ecology to support sustainable development of local self-government, 18th International Conference, Depentability and quality management, ICQM2015, ISBN 978-86-86355-18-8,page 192-198.
6. Nikolić, N., Ćurčić, S., & **Gajović, A.** (2015). Quality of life, education and ecological education, 9th International Quality Conference, Center for Quality, Faculty of Engineering, University of Kragujevac,Kragujevac, ISBN 978-86-6335-015-1, page 553-559.
7. Nikolić, N., Ćurčić, S., & **Gajović, A.** (2015). Human resources of local government of the Republic of Serbia in waste management“, V International Conference Industrial Engineering and Environmental Protection 2015, University of Novi Sad, Technicalfaculty “Mihajlo Pupin”, Zrenjanin, October 15-16th, Zrenjanin, ISBN 978-86-7672-264-8, pp. 412-416.
8. Nikolić, N., **Gajović, A.** (2015). Development opportunities and limitations of human resource managementin environmental protection in Morava district Local Governments, VII Naučni skup Mreža. Scientific Conference With International Participation, Univerzitet Singidunum, Poslovni fakultet Valjevo, ISBN 978-86-7912-592-7(US), page 273-279.

Учешће на стручним пројектима

1. Експертски сарадик на истраживању локалних потенцијала људских ресурса у области заштите животне средине у оквиру реализације Програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу придруживања ЕУ: Унапређење квалитета услуга, дијалога заинтересованих страна и ефикасности локалне администрације, финансиран од стране Владе Шведске.
Носиоци:Стална конференција градова и општина и Шведска асоцијација локалних власти и региона (Program “Support to the Serbian Local Authorities on the way to EU Accession” financed by the Government of Sweden and implemented by the Standing Conference of Cities and Municipalities and the Swedish Association of Local Authorities and Regions (SALAR)).
2. Conducting training about the relationship between woman and girls from the rural areas and the environmental in terms of sustainable development for women in rural areas (modul III) on the project „Impovered Safety of Woman in Serbia“. Носиоци UN WOMAN - Агенција Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена, Канцеларија повереника за заштиту равноправности, Амбасада Шведске.

1.3. Оцена подобности кандидата за рад на предложеној теми

Кандидаткиња Александра Б. Гајовић је дипломирала је на Техничком факултету у Чачку, мастер студије је завршила на Факултету техничких наука у Чачку. На докторским студијама Факултета организационих наука положила је свих девет испита предвиђеним планом и програмом и одбраном приступног рада остварила је 120 ЕСПБ бодова. Поседује радно

искуство у државном и привредном сектору. Научноистраживачким радом у области унапређења и заштите животне средине едукације бави се од 2015. године. Током рада и студирања, Кандидаткиња је показала склоност ка научноистраживачком раду кроз објављивање значајног броја научноистраживачких радова повезаних са темом приступног рада и доктората. У току докторских студија стекала је различита знања и искуства из области: Менаџмент људских ресурса - одабрана поглавља, Маркетинг и односи с јавношћу - стратешки приступ, Стратегијски финансијски менаџмент, Организација пословних система, Животна средина, здравље и сигурност, Квантитативни модели и методе у менаџменту, Стратегијски менаџмент, Стратешко управљање пројектима, Методологије научноистраживачког рада, која су неопходна за обраду дефинисане теме.

Посебне теме интересовања, на којима Кандидаткиња активно ради, односе се на примену научних метода унапређења дигиталног образовања младих у области унапређења и заштите животне средине, едукације, циркуларне економије, посебно у области грађевинског отпада, примене одредби Европског зеленог договора, развој паметних градова, потенцијала људских ресурса у области унапређења и заштите животне средине итд.

Узимајући у обзир:

- резултате остварене током досадашњег образовања,
- резултате истраживања публиковане у часописима, у зборницима научних скупова националног и међународног значаја,
- одржаних ауторских семинара кроз учешће на пројектима,
- експертски ангажман,
- радно искуства,

закључује се да је кандидат Александра Б. Гајовић у потпуности квалификована, припремљена и да поседује потребно знање и искуство да тему докторске дисертације „Развој дигиталне платформе за еколошку едукацију студената у складу са Циљевима одрживог развоја и Европским зеленим договором “самостално истражује и пружи научно-стручне доприносе у тој области.

2. Предмет и циљ истраживања

2.1. Предмет и проблем истраживања

Предмет истраживања у дисертацији биће један од проблема са којима се суочавају грађани Републике Србије, угрожена животна средина. Еколошки проблеми великих размера и њихов повој присутан је у целом свету. Млади нису значајно ангажовани или се њихов ангажман огледа кроз припадност локалним организацијама. Улога, допринос и партиципација младих има бројне бенефите, како за ову групу становника, тако и за ширу заједницу, док се тај појам назива „еколошки модел“ људског развоја, који је открио Bronfenbrenner (1979). Учешће младих у јавним политикама је од виталне важности у локалним самоуправама, а са Агендом 21, која је допринела развоју учешћа младих у тзв. „кишобран већима“, допринело се додатно (Gökçe-Kızılkaya и Onursal-Beşgül, 2017). Питање

је зашто се млади не интегришу у креирање и спровођење локалних политика с обзиром да су у анализираној земљи (Турска), показали интересовање.

Циљеви одрживог развоја (УН Србија) су представљени као глобални позив на акцију у циљу очувања и заштите животне средине, климе и др. Неки од Циљева одрживог развоја су свет без сиромаштва, здравље, образовање, родна равноправност, чиста вода, доступна обновљива енергија, економски раст, индустрија, иновације, одрживи градови и заједнице, одржива потрошња и производња, акција за климу, живот под водом и на земљи, и као последњи седамнаести циљ партнерство по циљевима (УН Србија). Свих наведених 17 циљева у складу су са Агендом 2030. Агенда 2030 представља еколошке реформе у складу са смерницама Европске Уније. Сви циљеви одрживог развоја утичу и на тринаести циљ - акција за климу.

Како би се сви циљеви спровели неопходно је учешће становника. Перцепција становника о Циљевима одрживог развоја може помоћи будућим политикама и креирању истих (Nazneen и други, 2021). Циркуларна економија од великог је значаја у спровођењу циљева. На одлуку појединца да учествује у циркуларној економији, као сегменту „SDG” (Циљева одрживог развоја), утичу субјективна норма, перцептивна економска корист и позитивна очекивања (Нао и други, 2020). Зато је битно освестити становнике о свим потенцијалима, предностима циркуларне економије, али и последицама неадекватне потрошње ресурса. Грађанима је важан квалитет јавних простора који доприносе квалитету њиховог живота (Agboola & Oluṣunka, 2019). Све области које Циљеви одрживог развоја обухватају, подједнако су значајне за имплементацију.

Разлог освртања на ове циљеве јесте њихова конотација са Европским зеленим договором. На званичној веб страници Европске уније (www.euroopa.eu) као решење за деградацију животне средине представља се Европски зелени договор. Европски зелени договор је алат за стратешки економски раст и развој земаља. Усвојен је од стране Европске комисије у 2019. години (Smol и други, 2020). Његов циљ јесте да се до 2050. године постигне нула емисије стаклене баште, економски раст одвоји од коришћења ресурса и да ниједан појединац не буде изопштен као учесник у овим акцијама. Европски зелени договор сматра се приликом за развој циркуларне економије, развој чистих и смањење прљавих индустрија и финансијску будућност за све пројектне развоје где отпад постаје вредан обновљив ресурс (Smol и други, 2020). Претпоставке говоре да ће Европски зелени договор осигурати и побољшати благостање и здравље грађана и будућих генерација.

Неке од акција које Европски зелени договор обухвата јесу акције за свеж ваздух, чисту воду, здраво земљиште и биодиверзитет, енергетски ефикасне зграде, здрава и приступачна храна, адекватнији јавни превоз како би се смањила појединачна употреба аутомобила, чистија енергија и најсавременије иновације чистих технологија, производи са дужим веком употребе, а који се могу поново користити, послови који су погодни за будућност и обука за трансформацију. И на крају, али и највише важна, с обзиром да индустрија има велики интензитет загађивања-глобална и отпорна индустрија. Конкретне и појединачне мере су клима, енергија, пољопривреда, индустрија, животна средина и океани, саобраћај, финансије

и регионални развој, истраживање и иновације. Јасно је да Европски зелени договор утиче и на спровођење Циљева одрживог развоја.

Европска унија је отворила врата грађанима да учествују у овим мерама и акцијама иницијативом под називом „Нови европски Баухаус“ кроз културну димензију и за становништво. Док је „Европски климатски пакт“ позив за заједнице и организације да учествују кроз учење, умрежавање и креацију решења за зелене проблеме.

Подизање нивоа еколошке свести је актуелна тема од тренутка када су до изражаја дошле последице глобалног загревања и бројних еколошких катастрофа, како у Републици Србији, тако и у другим државама света. Становници могу бити посматрани као еко-заједнице које се морају образовати. Срж оваквог образовања огледа се на доприносу за целу заједницу, а не на појединцу чиме се истиче значај познавања животне средине и човека у централном месту (Marouli, 2021).

Појединац је део природе. Његово здрвље и опште благостање у великој мери зависи од квалитета и стања животне средине. За негу и очување животне средине потребно је знање. Знање које није само стечено кроз формално образовање, већ кроз образовање током целог живота. На то се позива и четврти Циљ одрживог развоја - Квалитетно образовање за све (Осигурати инклузивно и равноправно квалитетно образовање и промовисати могућност учења током целог живота). Може се рећи да се образовању о животној средини и екологији још увек недовољно придаје значај кроз формално образовање. Слична је ситуација и када је реч о програмима неформалног образовања. Информално људи све више уче о овим питањима. Недостаје стручан кадар са иновативним знањима који би пренео потребна знања. Недовољна је заступљеност ових тема у претходном образовању и усавршавању наставника, а животна средина не налази већи простор ни у курсевима високог образовања (Орловић Ловрен, 2021). Уколико је недовољна заступљеност теме у едукацији наставних кадрова, отвара се питање квалитета њихових компетенција да томе допринесу у систему формалног образовања.

Уочено је да су ово актуелне теме и проблеми новог доба, па је истраживањем потребно обухватити и неформално образовање о циљевима одрживог развоја, са посебном пажњом на циљ из низа Циљева одрживог развоја - „акција за климу“ (Очување климе-предузети хитне акције у борби против климатских промена и њихових последица). Неформално образовање и информално учење пружа већу потпору у разумевању приликом учења пружајући примере са реалним подацима и приказаним проблемима. Овакве видове образовања одликује и бржа имплементација кроз примену у решењима. Само образовање је обухваћено и у Циљевима одрживог развоја као посебан циљ што нам указује на потребу његовог доприноса и потребе за усаглашавањем са новим еколошким изазовима и трендовима.

Одрживи развој пројектује се као нови идеал, а образовање које ће бити усмерено ка њему добија своју најчвршћу платформу објављивањем Извештаја Светске комисије Уједињених нација за животну средину и развој, под називом „Наша заједничка будућност“ Орловић Ловрен, 2021). У овом Извештају је први пут објављена најпознатија дефиниција одрживог развоја, коју је сачинила Bruntland комисија (Орловић Ловрен, 2021). Онлине образовање у

време текуће пандемије Ковид 19 постало је пандан традиционалном (Љујић, 2021), што нам указује да постоји простор да се и еколошко образовање имплементира истим путем. Потврђена је сложеност процеса транзиције са традиционалног на онлајн образовање, као и присуство потешкоћа у реализацији овог процеса (Љујић, 2021).

Дигитализовано образовање је препознато као учинковито кроз приступ учењу и умрежавању и има резултате у примени. Концепт мобилног учења (M-learning) даје три интегрисана модела учења на даљину, уз усмерење на допринос Циљевима одрживог развоја, а то су: колективно партнерство, квалитет образовања и побољшање приступа образовању (Kim, 2020). Овај концепт, уз пратеће одредбе и потребе Циљева одрживог развоја био би моделован кроз управо ову докторску тезу. Еколошко онлине образовање неопходно је као допринос спровођењу одредби Циљева одрживог развоја, посебно циљу акција за климу, затим Европског зеленог договора, посебно за меру истраживање и иновације.

Модел платформе за едукацију и умрежавање студената из различитих научних области, у складу са Циљевима одрживог развоја и Европског зеленог договора, имао би интердисциплинарни карактер. Модел платформе би садржао материјал за студенте у циљу стицања потребних основних знања, прегледа текућих еколошких проблема, законодавства итд. На крају, пружила би им се прилика да учествују у креирању идејних решења. Како би се све акције спровеле, потребно је адекватно и иновативно знање које може испратити акције, али и креативност изражена кроз пројектне идеје и решења. Умрежавањем би се ојачала заједница студената кроз подстицање међусобне интеракције и разноврсност стручних области, што би водило и развијању и примени реалних и практичних пројеката који могу допринети заједницама (научним и локалним).

С обзиром на низак ниво партиципације младих, посебно студената, у решавању еколошких проблема у Републици Србији, како на националном, тако и на локалном нивоу, примарни проблем који ће бити разматран у оквиру овог приступног рада је идентификовање услова за развој модела дигиталне платформе. Овакав модел платформе би довео до подизања нивоа учешћа студената у решавању еколошких проблема. Путем еколошке едукације, затим и подизања нивоа еколошке свести, модел платформе би учинио еколошке проблеме и изазове разумљивијим међу наведеном популацијом, истакао нужност њиховог укључивања у решавању наведених изазова, али и међусобног умрежавања младих у циљу креирања алтернативних решења. Развој предложене дигиталне платформе за еколошку едукацију и умрежавање студената треба да резултира подизањем мотивације за учешће студената у решавању еколошких проблема, као резултат њиховог бољег разумевања еколошких проблема, као и разумевање ургентности деловања на њиховом решавању. Све претходно наведено, у складу са Циљевима одрживог развоја и стратегијама Европског зеленог договора. Са назнаком на циљ акција за климу, затим Европског зеленог договора, посебно на меру истраживање и иновације.

Предмет истраживања

Предмет истраживања су услови за развој и могућности дигиталне платформе за деловање на знање студената, умрежавање и активитет, у доношењу одлука у домену животне средине

на пројектном, локалном и стратешком нивоу. Све претходно наведено у области унапређења и заштите животне средине кроз Циљеве одрживог развоја, одредбе Европског зеленог договора, Зелене агенде и др. Као први корак у решавању овакве природе проблема радиће се на идентификовању услова за развој модела дигиталне платформе за еколошку едукацију студената и њиховог међусобног умрежавања, како би развијали решења за проблеме заштите и унапређења животне средине.

2.2. Циљ истраживања докторске дисертације

У циљу глобалног умрежавања, посебно младих у високом образовању, предлажу се глобалне академске мреже у циљу употпуњавања података који недостају на тему циљева одрживог развоја, предложили су Solís и остали (2018). Одржива употреба интернета је значајна за умрежавање младих из разлога што омогућава једноставну интеракцију путем друштвених мрежа које млади редовно користе, рекли су Nasim и Salman (2010).

Из претходно наведених закључака истраживача, акценат истраживања биће стављен на развој дигиталне платформе за студенте, умрежавање, њихову еколошку едукацију и оснаживање њиховог активног учешћа у одлукама у јавним политикама на локалном, затим и на националном нивоу у складу са стратегијама Европског зеленог договора. Овим би се подстакло умрежавање, унапређивање еколошког образовања студената и образовања за одрживи развој у циљу очувања и унапређења животне средине. Дигиталне платформе за умрежавање би подстакле студенте на развој креативних решења, допринеле би еколошком освешћивању, међусобном оснаживању генерација које их користе, али и доприносу заједницама у којима живе. Све у циљу очувања и унапређења животне средине и на крају здравља становника.

Циљ истраживања у докторској дисертацији

Научни циљ даљег истраживања је развој модела дигиталне платформе за еколошко образовање студената у циљу примене Циљева одрживог развоја и стратегија Европског зеленог договора.

Општи друштвени циљ даљег истраживања огледа се у јачању партиципације студената у својим локалним заједницама кроз дигиталну едукацију и партиципацију, чиме се оснажују и едукују да доприносе, развијају решења, у циљу очувања и унапређења животне средине у својим заједницама.

Оквирна листа релевантних библиографских извора која ће се користити приликом израде докторске дисертације:

1. Agboola, O. P., & Oluyinka, S. (2019). Perceptions of ethnic residents' satisfaction: a quest towards the sustainable development of public space in Nigeria. *International Journal of Happiness and Development*, 5(1), 66-82.
2. Aggestam, F., & Giurca, A. (2021). The art of the “green” deal: Policy pathways for the EU Forest Strategy. *Forest Policy and Economics*, 128, 102456.

3. Amesheva, I., Clark, A., & Payne, J. (2019). Financing for Youth Entrepreneurship in Sustainable Development. *Sustainable Development Goals: Harnessing Business to Achieve the SDGs through Finance, Technology, and Law Reform*, 253-273.
4. Balundė, A., Perlaviciute, G. & Truskauskaitė-Kunevičienė, I. (2020). Sustainability in Youth: Environmental Considerations in Adolescence and Their Relationship to Pro-environmental Behavior. *Front. Psychol.*, 02 November 2020, <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.582920>
5. Barry, D., & Hoyne, S. (2021). Sustainable measurement indicators to assess impacts of climate change: Implications for New Green Deal Era. *Current Opinion in Environmental Science & Health*, 100259.
6. Becchetti, L., Piscitelli, P., Distante, A., Miani, A., & Uricchio, A. F. (2021). European Green Deal as social vaccine to overcome COVID-19 health & economic crisis. *The Lancet Regional Health-Europe*, 2.
7. Bezdudnaya, A. G., Ksenofontova, T. Y., Razumovsky, V. M., Zinchik, N., & Iudin, D. S. (2018). Evaluation of youth competence in the field of sustainable development: lifecycle approach. *Espacios*, 39(21), 5.
8. Blythe, C. & Harré, N. (2013) Inspiring Youth Sustainability Leadership: Six Elements of a Transformative Youth Eco-Retreat, *Ecopsychology* VOL. 4, NO. 4. Experience, Therapy, and Cultural Change, 336-344.
9. Booth, A. T., & Choudhary, R. (2013). Decision making under uncertainty in the retrofit analysis of the UK housing stock: Implications for the Green Deal. *Energy and Buildings*, 64, 292-308.
10. Bozkurt, S., Çok, F., & Şener, T. (2014). Government perspectives on civic and political participation of youth and women in Turkey: Deriving insights from policy documents. In *Political and Civic Engagement* (pp. 442-457). Routledge.
11. Brennan, M. A., Barnett, R. V., & Lesmeister, M. K. (2007). Enhancing local capacity and youth involvement in the community development process. *Community Development*, 38(4), 13-27.
12. Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Harvard University Press.
13. Browne, L., P., Garst, B., A., Bialeschki, M., D. (2011). Engaging Youth in Environmental Sustainability: Impact of the Camp 2 Grow Program, *Journal of Park and Recreation Administration*, Volume 29, Number 3 pp. 70-85.
14. Burley, D., Shelton, N., Daunis, C., Cuifi, J., Walker, J., Coleman, M., & Matheu, B. F. (2012). Imagination enviro-station: Students connecting students to ecological sustainability. *Journal of Rural Social Sciences*, 27(2), 4.
15. Carter, J. (2020). Connecting with Sustainability., Winning College Essay, Semper Solaris. pp. 1-4
16. Castillo-Giménez, J., Montañés, A., & Picazo-Tadeo, A. J. (2019). Performance and convergence in municipal waste treatment in the European Union. *Waste Management*, 85, 222-231.
17. Chawla, A. L., & Rivkin, M. (2014). Early childhood education for sustainability in the United States of America. In *Research in early childhood education for sustainability* (pp. 264-281). Routledge.
18. Claeys, G., Tagliapietra, S., & Zachmann, G. (2019). *How to make the European Green*

Deal work. Bruegel.

19. Corcoran, P. B., & Osano, P. M. (Eds.). (2009). *Young people, education, and sustainable development: Exploring principles, perspectives, and praxis*. Wageningen Academic Publishers., pp.171.
20. Crowley, A., & Moxon, D. (2017). *New and innovative forms of youth participation in decision-making processes*. Council of Europe., pp. 13
21. Dalibozhko, A., & Krakovetskaya, I. (2018). Youth entrepreneurial projects for the sustainable development of global community: evidence from Enactus program. In *SHS Web of Conferences* (Vol. 57, p. 01009). EDP Sciences.
22. Davis, J. (2005). Educating for sustainability in the early years: Creating cultural change in a child care setting. *Australian Journal of Environmental Education*, 21, 47-55.
23. Dimitrova, M., Bojadziev, M. & Petrovska, I. (2011). Green Economics: Young generations towards future sustainability of Europe. Conference volume of the 6th Annual International Conference on European Integration - Constructing Europe as a Global Power: From Market to Identity? pp.161-176.
24. Dobbs, M., Gravey, V., & Petetin, L. (2021). Driving the European Green Deal in turbulent times. *Politics and Governance*, 9(3), 316-326.
25. Donovic, N., Vukomanovic, I. & Stajic, D. (2017). Public Health and the New Law of Public Health in Republic of Serbia. *Serbian Journal of Experimental and Clinical Research*. 19. Doi: 10.1515/sjocr-2016-0079.
26. Dowson, M., Poole, A., Harrison, D., & Susman, G. (2012). Domestic UK retrofit challenge: Barriers, incentives and current performance leading into the Green Deal. *Energy Policy*, 50, 294-305.
27. Elkerbout, M., Egenhofer, C., Núñez Ferrer, J., Catuti, M., Kustova, I., & Rizos, V. (2020). The European Green Deal after Corona: Implications for EU climate policy. *CEPS Policy Insights*, (2020/06), 1-12.
28. European Commission (2020). Gender Equality Strategy 2020-2025.
29. Faulkner, K. M. (2009). Presentation and representation: Youth participation in ongoing public decision-making projects. *Childhood*, 16(1), 89-104.
30. Forti, V., Balde, C. P., Kuehr, R., & Bel, G. (2020). The Global E-waste Monitor 2020: Quantities, flows and the circular economy potential.
31. Gajović A. (2021). Ekspertska istraživanje lokalnih potencijala ljudskih resursa u oblasti zaštite životne sredine u okviru realizacije Programa „Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji na putu pridruživanja EU: Unapređenje kvaliteta usluga, dijaloga zainteresovanih strana i efikasnosti lokalne administracije“, Stalna konferencija gradova i opština, Beograd.
32. Gajović, A. (2020). The influence of digital technologies on the ecological awareness of the Y and Z generation, Syimorg2020, XVII International symposium, University of Belgrade, Faculty of Organizational Sciences Belgrade, pp. 572-577.
33. García-Holgado, A., García-Peñalvo, F. J., & Butler, P. (2020). Technological ecosystems in citizen science: a framework to involve children and young people. *Sustainability*, 12(5), 1863. <https://doi.org/10.3390/su12051863>
34. Gillich, A., Sunikka-Blank, M., & Ford, A. (2017). Lessons for the UK Green Deal from the US BBNP. *Building Research & Information*, 45(4), 384-395.

35. Gökçe-Kızılkaya, S., & Onursal-Beşgül, Ö. (2017). Youth participation in local politics: City councils and youth assemblies in Turkey. *Southeast European and Black Sea Studies*, 17(1), 97-112.
36. Griffin, S. (2016). Woman and nature: The roaring inside her. Catapult.
37. Guertler, P. (2012). Can the Green Deal be fair too? Exploring new possibilities for alleviating fuel poverty. *Energy Policy*, 49, 91-97.
38. Haines, A., & Scheelbeek, P. (2020). European Green Deal: a major opportunity for health improvement. *The Lancet*, 395(10233), 1327-1329.
39. Hao, Y., Wang, Y., Wu, Q., Sun, S., Wang, W., & Cui, M. (2020). What affects residents' participation in the circular economy for sustainable development? Evidence from China. *Sustainable Development*, 28(5), 1251-1268.
40. Hart, R. A. (2013). *Children's participation: The theory and practice of involving young citizens in community development and environmental care*. Routledge., pp. 16
41. Hashimoto-Martell, E. A., McNeill, K. L., & Hoffman, E. M. (2012). Connecting urban youth with their environment: The impact of an urban ecology course on student content knowledge, environmental attitudes and responsible behaviors. *Research in Science Education*, 42(5), 1007-1026.
42. Hasim, M. S., & Salman, A. (2010). Factors affecting sustainability of internet usage among youth. *The electronic library*., pp. 1
43. Henderson, D. J., & Tudball, E. J. (2016). Democratic and participatory citizenship: youth action for sustainability in Australia. *Asian Education and Development Studies*.
44. Holland, L. (2004). Diversity and connections in community gardens: a contribution to local sustainability. *Local environment*, 9(3), 285-305.
45. Horton, J., Hadfield-Hill, S., Christensen, P., & Kraftl, P. (2013). Children, young people and sustainability: Introduction to special issue. *Local Environment*, 18(3), 249-254.
46. Ilić, B., Mihajlović, D., & Jovanović, V. (2017). Životna sredina i prirodni resursi – Prioriteti održivog razvoja Srbije. Doi: 10.7251/MFP1701319I.
47. Jarić, I. (2012). Dostupnost informacija o životnoj sredini, Monografija Arhuska konvencija u pravu i praksi u Republici Srbiji, Društvo za politiku i pravo životne sredine u Republici Srbiji, Novi Sad, pp. 45-63, ISBN 978-86-85207-89-1
48. Kim, J. (2020). Voices of youth in reconceptualising and repositioning the role of mobile learning for sustainable development. *Information Technology for Development*, 26(4), 711-727.
49. Kostić, M., Knezevic, G., Vukadinovic, P., (2014). Životna sredina i održivi razvoj- Environment and sustainable development, Jurnal ECOLOGICA 21, broj 73, pp. 77-80.
50. Lampă, I., Greculescu, A., & Todorescu, L. L. (2013). Education for sustainable development–Training the young generation for the Future. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 78, 120-124.
51. Leach, M. (2015). What Is Green? Transformation imperatives and knowledge. 1st Edition. Routledge. ISBN 9781315747378.
52. Leonard, M., Pisani-Ferry, J., Shapiro, J., Tagliapietra, S., & Wolff, G. B. (2021). *The geopolitics of the European green deal*. Bruegel.
53. Liu, L. (2020). STEAM Platform: Transforming Youth Leadership for a Smart Circular Economy. In *Anticipating and Preparing for Emerging Skills and Jobs* (pp. 297-304). Springer, Singapore.
54. Marchand, R. D., Koh, S. L., & Morris, J. C. (2015). Delivering energy efficiency and

carbon reduction schemes in England: Lessons from Green Deal Pioneer Places. *Energy Policy*, 84, 96-106.

55. Marouli, C. (2021). Sustainability Education for the Future? Challenges and Implications for Education and Pedagogy in the 21st Century. *Sustainability* 2021, 13, 2901.<https://doi.org/10.3390/su13052901>

56. Martin, C. (2015). Connected learning, librarians, and connecting youth interest. *J. Res. Libr. Young Adults*, 6.

57. Matic, B., Djuranović, S., Dejanovic, S., Knezevic, S. (2019). Higijensko-sanitarni status komunalnih deponija u Republici Srbiji analiziran u mreži institucija javnog zdravlja za period 2016-2018.

58. Matthews, H. (2001). Participatory structures and the youth of today: Engaging those who are hardest to reach. *Ethics, Place & Environment*, 4(2), 153-159.

59. Mavrić, M., & Skenderović, I. (2021, June). Dramatization as a Methodical procedure in Developing Ecological Habits of Preschool Children. In *International Conference "New Technologies, Development and Applications"* (pp. 912-921). Springer, Cham.

60. Merchant, C. (1981). Earthcare: Women and the environment. *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, 23(5), 6-40.

61. Michelsen, G., & Fischer, D. (2017). Sustainability and education 1. In *Sustainable development policy* (pp. 135-158). Routledge.

62. Nazneen, S., Hong, X., Din, N. U., & Jamil, B. (2021). Infrastructure-driven development and sustainable development goals: Subjective analysis of residents' perception. *Journal of Environmental Management*, 294, 112931.

63. Obradović, S., Tešin, A., Božović, T., & Milošević, D. (2021). Residents' perceptions of and satisfaction with tourism development: A case study of the Uvac Special Nature Reserve, Serbia. *Tourism and Hospitality Research*, 21(1), 31-43.

64. Olsson, D., & Gericke, N. (2016). The adolescent dip in students' sustainability consciousness—Implications for education for sustainable development. *The Journal of Environmental Education*, 47(1), 35-51.

65. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2021). Youth and Covid-19: Response, recovery, resilience. pp. 14

66. Oxford: Oxford University Press. (1987). Our Common Future (1987): "Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future, ISBN 0-19-282080-X; (<http://www.undocuments.net/wced-ocf.htm>).

67. Орловић Ловрен, В. (2021). Концепт животне средине у андрагошкој литератури и универзитетском образовању андрагога. *Андрагошке студије*, ISSN 0354-5415, број 1, јун 2021, стр. 41-56.

68. Орловић, Ловрен, В. (2021). Образовање за животну средину и образовање за одрживи развој – концептуална решења и дилеме. *Настава и васпитање*, 2021, 70(1), 7-23. <https://doi.org/10.5937/nasvas2101007O>

69. Pal, A. (2008). Makkala Panchayats: Institutionalization of Children's Participation in Local Decision-Making. *Children Youth and Environments*, 18(2), 197-205.

70. Peters, M. A., Jandrić, P., & Hayes, S. (2020). Biodigital technologies and the bioeconomy: The global new green deal?. *Educational Philosophy and Theory*, 1-12.

71. Pettifor, H., Wilson, C., & Chryssochoidis, G. (2015). The appeal of the green deal: Empirical evidence for the influence of energy efficiency policy on renovating

homeowners. *Energy Policy*, 79, 161-176.

72. Pevnaya, M. V., Bystrova, T. U., & Pevnaya, E. I. (2019). The knowledge of city history as a basis of youth engagement for urban sustainability. In *The 15th European Conference on Management Leadership and Governance (ECMLG 2019)*, pp (pp. 315-323).

73. Piontek, W. (2020). The European Green Deal and its Impact on Regional Development Processes. *RocznikOchronaŚrodowiska*, 22.

74. Plan International. (2021). Reimagining climate education and youth leadership:Surveyreport, Plan International. United Kingdom. pp. 12.

75. Rad, D., & Demeter, E. (2019). Youth Sustainable Digital Wellbeing. *Postmodern Openings/Deschideri Postmoderne*, 10(4).

76. Raikes, A., Yoshikawa, H., Britto, P. R., & Iruka, I. (2017). Children, Youth and Developmental Science in the 2015-2030 Global Sustainable Development Goals. Social Policy Report. Volume 30, Number 3. *Society for Research in Child Development*.

77. Rosenow, J., & Eyre, N. (2016). A post mortem of the Green Deal: Austerity, energy efficiency, and failure in British energy policy. *Energy Research & Social Science*, 21, 141-144.

78. Ruesga-Benito, S. M., González-Laxe, F., & Picatoste, X. (2018). Sustainable development, poverty, and risk of exclusion for young people in the European Union: The case of NEETs. *Sustainability*, 10(12), 4708.

79. Ruether, R. R. (1995). New woman, new earth: Sexist ideologies and human liberation. Beacon Press.

80. Schoenefeld, J. J. (2021). The European Green Deal: What Prospects for Governing Climate Change With Policy Monitoring?. *Politics and Governance*, 9(3), 370-379.

81. Shallcross, T., & Robinson, J. (2008). Sustainability education, whole school approaches, and communities of action. In *Participation and Learning* (pp. 299-320). Springer, Dordrecht.

82. Shutaleva, A., Martyushev, N., Nikonova, Z., Savchenko, I., Abramova, S., Lubimova, V., Novgorodtseva, A. (2022). Environmental Behavior of Youth and Sustainable Development. *Sustainability* 2022, 14, 250. <https://doi.org/10.3390/su14010250>

83. Sikora, A. (2021). European Green Deal—legal and financial challenges of the climate change. In *ERA Forum* (Vol. 21, No. 4, pp. 681-697). Springer Berlin Heidelberg.

84. Simić, S et al. (2012). Socijalna medicina. Beograd: Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu. 385-458

85. Smol, M., Marcinek, P., Duda, J., & Szoldrowska, D. (2020). Importance of sustainable mineral resource management in implementing the circular economy (CE) model and the european green deal strategy. *Resources*, 9(5), 55

86. Solís, P., Mc Cusker, B., Menkiti, N., Cowan, N., & Blevins, C. (2018). Engaging global youth in participatory spatial data creation for the UN sustainable development goals: The case of open mapping for malaria prevention. *Applied Geography*, 98, 143-155.

87. Strategija javnog zdravlja za 2018-2026 („Sl. Glasnik RS“ broj 61/2018).

88. Stratford, E., Smit, N., & Newton, J. (2015). Engaging young people in climate change and sustainability trails: Local geographies for global insights. *Space, place and environment*, 3, 165-184.

89. Tamas, T. & Jevtic, M. (2015). Značaj životne sredine i održivog razvoja za zdravlje populacije, Zbornik radova 11. Regionalne konferencije “Životna sredina ka Evropi”, „Environment to Europe“ Conference proceedings, Belgrade, Serbia, pp. 57-62

90. Tuncer, G., Sungur, S., Tekkaya, C., & Ertepinar, H. (2005). Young Attitude on

Sustainable Development: A Case Study. *Hacettepe University Journal of Education*, 29, 187-193.

91. UNECE. (2001). Konvencija Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu (UNECE) o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima koja se tiču životne sredine (извор: <https://aarhus.osce.org/sr/node/12>, приступ: 8.8.2022., 18:02)

92. United Kingdom Government. (2021). Sustainability & Climate Change. A draft strategy for the education & children's services systems, Department for Education.

93. UNITED NATIONS (UN). SDG. (извор: <https://sdgs.un.org/goals>, приступ: 12.9.2022., 17:57h)

94. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)*, *UN Environment Programme (UNEP)*. (2016). YouthXchange, Green skills and lifestyles guidebook, United Nations Publication. ISBN UNEP: 978-92-807-3279-5, ISBN UNESCO: 978-92-3-100151-2. pp. 7

95. Vazonienė, G., & Vazonis, B. (2020). Strengthening youth wellbeing through green spaces: case study of a small town. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 42(2), 178-192.

96. Verma, S., & Petersen, A. C. (2018). Developmental science and pathways to sustainable development for children and youth. *Developmental science and sustainable development goals for children and youth*, 1-35.

97. Vreede, D., C., Warner, A., & Pitter, R. (2014). Facilitating Youth to Take Sustainability Actions: The Potential of Peer Education, *The Journal of Environmental Education*, 45:1, 37-56, DOI: [10.1080/00958964.2013.805710](https://doi.org/10.1080/00958964.2013.805710)

98. Wolf, S., Teitge, J., Mielke, J., Schütze, F., & Jaeger, C. (2021). The European Green Deal- more than climate neutrality. *Intereconomics*, 56(2), 99-107.

99. World Health Organization – WHO (2021). Report. Air Pollution. Available online: https://www.who.int/health-topics/airpollution#tab=tab_1 (pristupljeno 06. januara 2022. godine)

100. Zakon o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - dr. zakon, 72/2009 - dr. zakon, 43/2011 - odluka US, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - dr. zakon i 95/2018 - dr. zakon")

101. Zakon o javnom zdravlju ("Sl. glasnik RS", br. 15/2016).

102. Zamora-Polo, F., Sánchez-Martín, J., Corrales-Serrano, M., & Espejo-Antúnez, L. (2019). What do university students know about sustainable development goals? A realistic approach to the reception of this UN program amongst the youth population. *Sustainability*, 11(13), 3533.

103. Zeldin, S., McDaniel, A. K., Topitzes, D., & Calvert, M. (2000). Youth in decision-making: A study on the impacts of youth on adults and organizations.

104. Zeldin, S., Petrokubi, J., & MacNeil, C. (2008). Youth-adult partnerships in decision making: Disseminating and implementing an innovative idea into established organizations and communities. *American Journal of Community Psychology*, 41(3), 262-277.

105. Žuržulović, M. (2000). Ekološki feminizam Vandane Shive. *Socijalna ekologija: časopis za ekološku misao i sociološka istraživanja okoline*, 9(1-2), 71-85.

106. Љујић, Г., Б. (2021). Онлајн образовање одраслих: када алтернатива постане нужност. Живот у кризним временима – андрагошки погледи. Зборник радова. Филозофски факултет, Универзитет у Београду. стр. 91-105.

3. Полазне хипотезе

Општа хипотеза истраживања гласи:

X0. Модел дигиталне платформе за едукацију и умрежавање студената може допринети унапређењу еколошког образовања и ангажовања студената у заштити животне средине у складу са Циљевима одрживог развоја и стратегијама Европског зеленог договора.

На основу дефинисане опште хипотезе истраживања, анализе доступне литературе и на бази постављених циљева истраживања, могу се поставити следеће посебне хипотезе:

X01: Применом модела дигиталне платформе за еколошко образовање и комуникацију студената обезбеђује се квалитативна и квантитативна подршка у одлучивању у области заштите животне средине и борбе против климатских промена.

X02: Применом модела дигиталне платформе за еколошко образовање и комуникацију студената доприноси се јачању партиципације студената у доношењу и спровођењу транспарентне и ефективне националне политике заштите животне средине и спровођења стратегија Европског зеленог договора.

X03: Развијени модел дигиталне платформе за еколошку едукацију је подршка за пројекте за младе на тему унапређења и заштите животне средине чиме се јачају капацитети за активно учешће младих и њихов допринос на локалном нивоу.

4. Научне методе истраживања

Основни метод истраживања при изради приступног рада ће бити прикупљање и анализе научних резултата и њихова систематизација, како би се доказала оправданост и потреба за развојем дигиталне платформе за еколошко образовање студената у складу са Циљевима одрживог развоја и стратегијама Европског зеленог договора.

У истраживању ће бити примењене и: метода анализе, анализа докумената, студија случаја, компаративна и дедуктивна метода, анкета и друге адекватне методе прикупљања, обраде и анализе података из области Циљева одрживог развоја, Европског зеленог договора, Зелене агенде, унапређења и заштите животне средине, циркуларне економије, Архуске конвенције, Париског споразума, зеленог развоја, стања и унапређења метода еколошког образовања, јавних политика за активно учешће грађана у заштити животне средине и борби против климатских промена, Закона о заштити животне средине, Националног програма заштите животне средине, јавног здравља у сегменту заштите животне средине, као и последицама загађења по животну средину и здравље становника.

Први корак у спровођењу истраживања заснива се на прикупљању података путем електронског упитника којим ће бити обухваћени млади Републике Србије (у средњим школама, на факултетима, у различитим групама на друштвеним мрежама, а путем

дигиталних медија (*Facebook, Instagram, Viber, WhatsApp*). Добијени подаци ће дати увид у тренутно стање еколошке свести и знања младих, стање еколошког образовања у Републици Србији, али и спремности младих да предложи даље активности као и да се активно укључе у питања од значаја за заштиту животне средине и спровођење Циљева одрживог развоја и стратегија Европског зеленог договора. Природа истраживања је мултидисциплинарна, узимајући у обзир да обухвата друштвене, едукативне, правне, социо-економске, еколошке, организационе аспекте што указује и на употребу разних метода.

Метода анализе ће бити примењена у свим сегментима истраживања, с обзиром на то да ће дати свој допринос разумевању различитих, претходно наведених области, и на основу ставова и степена заинтересованости, освешћености младих који припадају посебно генерацији „Z“. Ради развоја адекватне дигиталне платформе која би омогућила и еколошко образовање и умрежавање студената са циљем спровођења Циљева одрживог развоја, стратегија Европског зеленог договора како на локалном, тако и националном нивоу.

Резултати овог истраживања биће приказани текстуално, описно, кроз дијаграме, табеле, контролне табеле и слике. Истраживање ће бити мултидисциплинарно и обухватиће и јавне политике из области заштите животне средине, јавну управу, еколошки менаџмент, предлоге за реформе и унапређење еколошког образовања, маркетинг и комуникацију (дигиталне канале комуникације) и креирање дигиталне платформе за комуникацију студената на претходно наведене теме.

5. Очекивани допринос докторске дисертације

Од ове дисертације се очекује допринос развоју и унапређењу еколошког образовања Републике Србије, посебно студената, чије учешће може допринети развоју система унапређења и заштите животне средине Републике Србије. Умрежавањем студената са разноврсних студијских програма, у циљу размене идеја и искустава, пружа се подршка оваквој групацији која се интерно и екстерно оснажује. Најзначајнији допринос овог рада огледа се у развоју унапређеног модела академске комуникације студената на територији Републике Србије у циљу развоја области заштите животне средине. Овакав вид умрежавања и комуникације пружа стабилну основу за развој и примену пројеката у овој области.

Научни доприноси приступног рада огледају се у:

- Систематизација знања о предусловима и потребама за развој модела дигиталне платформе за еколошку едукацију ради унапређења модела комуникације студената на територији Републике Србије, у циљу развоја области заштите животне средине,
- Систематски преглед синтеза доступне научне литературе проучавање области, која укључује различите сегменте унапређења и заштите животне средине. Ово је значајан научни допринос с обзиром на актуелну интензивну продукцију научних радова којима је у фокусу животна средина и проблеми загађења,
- Постављање методолошких оквира за будућа истраживања исте или сличне теме.

Стручни доприноси

Од реализованог истраживања могуће је очекивати и јасан стручан допринос који ће бити примењив у различитим стручним и научним областима: стратешко управљање еколошким пројектима за студенте, еколошко образовање, академско умрежавање, положај и активно учешће студената кроз допринос јавној управи и заједницама, еколошки менаџмент, предлоге за реформе образовања, маркетинг и дигиталне канале комуникације.

Доприноси и:

- Унапређењу канала комуникације и образовања студената на територији Републике Србије у области унапређења и заштите животне средине,
- Умрежавању студената различитих студијских програма у циљу заједничког решавања проблема животне средине у Републици Србији,
- Унапређењу сарадње образовних институција,
- Оснаживању младих за научни развој идеја и бизниса,
- Унапређењу заштите животне средине.

Шири друштвени допринос

- Доприноси друштвеном развоју Републике Србије остваривањем права студената за учешће у јавним политикама унапређењу и заштити животне средине,
- Унапређење капацитета људских ресурса у јединицама локалних самоуправа ангажовањем младих ,стручних, иновативних кадрова,
- Допринос друштвеном и научном развоју Републике Србије
- Потенцијална примена предложеног модела у осталим секторима Републике Србије.

6. План истраживања и структура рада

План истраживања обухвата анализу теоретских достигнућа и раније спроведених истраживања као и емпиријско квалитативно истраживање које ће бити спроведено за потребе израде дисертације и тестирање постављеног теоретског модела. Кључне фазе и задаци даљег истраживања током израде докторске дисертације приказани су у табели у наставку. Временски очекивани распоред писања докторске дисертације приказан је у тачки 6.1.

Редослед	Фаза	Задатак	Методe, технике, стандарди
1.	Прикупљање информација, анализа и систематизација постојећих научних резултата из следећих области (прикупљањем научне и стручне литературе):	• Постојеће методологије и методе еколошке едукације • Циљеви еколошке едукације • Евалуација постојећих дигиталних платформи за едукацију студената • Евалуација постојећих дигиталних платформи за еколошку едукацију	• Претраживање научне и стручне литературе • Анализа и синтеза

		студената	
2.	Прикупљање података који ће се користити за унапређење еколошке едукације студената	• Анализа могућности унапређења примене методологија и метода и техника еколошке едукације студената	• Претраживање научне и стручне литературе • Анализа и синтеза
3.	Развој вербалног и графичког модела дигиталне платформе за еколошку едукацију студената	• Имплементација стечених знања за унапређења примене методологија, метода и техника за еколошку едукацију студената кроз развој предложеног модела дигиталне платформе	• Имплементација добијених података и развијање методологије и модела платформе • Анализа резултата примене • Верификација и валидација • Статистичке методе
4.	Верификовање предложеног модела	• Верификовање едукативне компоненте модела дигиталне платформе кроз проверу сагласности са Циљевима одрживог развоја и Еропским зеленим договором • Верификовање еколошке компоненте модела дигиталне платформе	• Верификовање добијених података и верификовање модела платформе • Анализа резултата примене • Верификација и валидација • Статистичке методе
5.	Завршна фаза	- Анализа предложеног решења	- Анализа - Синтеза

6.1. Временски очекивани распоред писања докторске дисертације

фаза	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												

У наставку је приказан планиран оквирни садржај докторске дисертације.

Оквирни садржај дисертације

1. Уводна разматрања

1.1. Предмет истраживања

1.2. Циљеви истраживања

1.3. Хипотезе истраживања

- 1.4. Методологија истраживања
 - 1.5. Структура докторске дисертације
 2. Циљеви одрживог развоја и Европски зелени договор
 - 2.1. Општи појмови
 - 2.2. Предности, мане и изазови
 - 2.3. Позиција и стање у Републици Србији у области спровођења
 - 2.4. Животна средина и јавно здравље
 - 2.5. Примери добре праксе у Европској унији и деловање Уједињених нација
 3. Еколошка едукација студената, Европски зелени договор и одрживи развој
 - 3.1. Формално, неформално образовање и информално учење
 - 3.2. Еколошко образовање младих и потенцијали за њихову еколошку едукацију у свету и Републици Србији
 - 3.3. Бенефити унапређења едукације младих по животну средину и јавно здравље
 - 3.4. Бенефити пројектног умрежавања студената по животну средину и јавно здравље
 4. Потенцијал за активно учешће студената у одлукама на локалном и стратешком нивоу и подршка иновативном предузетништву младих
 - 4.1. Преглед и анализа досадашњих научних истраживања о потенцијалима за активно учешће студената у одлукама
 - 4.2. Еколошка знања и еколошка освешћеност младих у заједницама
 - 4.3. Тренутно стање рада и информисања становника јединица локалних самоуправа Републике Србије
 - 4.4. Потенцијали за унапређење стања рада и информисања јединица локалних самоуправа у Републици Србији
 - 4.5. Потенцијали за иновативно еко предузетништво младих на локалу
 - 4.6. Креирање пројеката за активно учешће студената са иновативним идејама као модел за унапређење кроз умрежавање младих
 5. Преглед могућности развоја дигиталне платформе за еколошку едукацију студената у складу са Циљевима одрживог развоја и стратегијама Европског зеленог договора
 - 5.1. Потенцијали дигиталног академског умрежавања младих
 - 5.2. Закључци истраживања као основа за даљи развој прототипа модела платформе
 - 5.3. Знања и ставови младих о значајним зеленим областима
 - 5.4. Опис потенцијалног модела дигиталне платформе
 6. Развој модела дигиталне платформе за еколошку едукацију
 - 6.1. Опис задатака и циљева модела дигиталне платформе за еколошку едукацију студената
 - 6.2. Развој вербалног модела дигиталне платформе за еколошку едукацију студената
 - 6.3. Развој графичког модела дигиталне платформе за еколошку едукацију студената
 - 6.4. Верификација вербалног и графичког модела дигиталне платформе за еколошку едукацију студената
 - 6.5. Верификација сагласности модела дигиталне платформе за еколошку едукацију студената са Циљевима одрживог развоја и Европским зеленим договором
 7. Закључак
- Литература
- Биографија

7. Закључак и предлог

На основу предходно изложеног, Комисија је констатовала да предложена тема докторске дисертације, под називом: **„РАЗВОЈ ДИГИТАЛНЕ ПЛАТФОРМЕ ЗА ЕКОЛОШКУ ЕДУКАЦИЈУ СТУДЕНАТА У СКЛАДУ СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА И ЕВРОПСКИМ ЗЕЛЕНИМ ДОГОВОРМ“** по предмету истраживања, циљевима и методологији има научну заснованост, одговара нивоу докторске дисертације и спада у научно подручје које се развија на Факултету организационих наука. Комисија је констатовала да кандидат Александра Б. Гајовић испуњава формалне услове и поседује све потребне квалификације за одобравање израде докторске дисертације на предложеној теми.

На основу изнетог, Комисија за оцену испуњености услова кандидата и научне заснованости теме докторске дисертације предлаже Наставно-научном већу Факултета организационих наука да кандидату Александри Б. Гајовић одобри израду дисертације под називом: **„РАЗВОЈ ДИГИТАЛНЕ ПЛАТФОРМЕ ЗА ЕКОЛОШКУ ЕДУКАЦИЈУ СТУДЕНАТА У СКЛАДУ СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА И ЕВРОПСКИМ ЗЕЛЕНИМ ДОГОВОРМ“** и да се за ментора именује **др Марко Ћировић**, доцент Факултета организационих наука, Универзитета у Београду.

Београд, 16.10. 2022. године.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

.....
др Марко Ћировић, доцент
Универзитет у Београду,
Факултет организационих наука

.....
др Драган Вукмировић, редовни професор
Универзитет у Београду,
Факултет организационих наука

.....
др Виолета Орловић Ловрен, редовни професор
Универзитет у Београду,
Филозофски факултет